

Nederland is onder RutteVier zelf Italië geworden

Posted on 18 december 2021 by Syp Wynia

Het nieuwe kabinet, RutteVier, wordt op basis van de afspraken uit het regeerakkoord het meest linkse dat Nederland ooit heeft gehad. Nooit eerder werd er zo slecht op de staatskas gelet. De verzorgingsstaat werd uitgebreid met (vrijwel) gratis kinderopvang voor iedereen. Linkse hobby's krijgen vrij baan. Rutte regeert, Kaag dicteert en Klaver souffleert.

Die linkse zwenking werd al ingezet met het vorige kabinet, RutteDrie, met veel extra uitgaven en – ook toen al – de pretentie dat Nederland klimaatkoploper van Europa – en dus van de wereld – moest zijn.

Ook in het vorige kabinet domineerde de meest linkse partij, D66, die op haar beurt de oren liet hangen naar de linkse oppositie, in het bijzonder GroenLinks. Jesse Klaver hoefde niet te regeren om op belangrijke thema's – het klimaatbeleid in het bijzonder – toch leidend te zijn.

Is Nederland dan zo links?

Zo wordt Nederland wederom geregeerd door links, terwijl de coalitie verondersteld wordt centrumrechts te zijn. Dat is ook wat de meerderheid van de kiezers heeft gestemd. Die meerderheid stemde zeker niet links. Toch krijgt het volk van Nederland, ten tweede male, een links kabinet waar het in meerderheid niet voor koos. Theo Wolters schreef daar eerder over in Wynia's Week.

Hoe is dat in vredesnaam mogelijk, dat links steeds maar weer de verkiezingen verliest, grotendeels buitenspel staat, maar toch de lakens uitdeelt? De verklaring heet: De Hefboom. Of, beter gezegd: de drievoudige hefboom.

Hefboom één: de coalitie

De eerste hefboom is het regeerakkoord. Iedere partij die nodig is voor de coalitie kan zijn eigen eisen stellen, ook als daar geen meerderheid onder de bevolking of zelfs maar een meerderheid in het parlement voor is. Als D66 per se – zoals Sigrid Kaag stelde – een 'progressief' dan wel 'sociaal' kabinet wil, dan kunnen andere partijen dat wel afwijzen, maar dan zullen ze of andere coalitiepartners moeten zoeken of over moeten gaan op een minderheidskabinet.

Hetzelfde geldt zelfs voor een kleine partij als ChristenUnie. Die kan hele specifieke eisen stellen op bijvoorbeeld gezinsbeleid of op het medisch-ethische vlak, in de zekerheid dat de coalitie niet zonder de ChristenUnie kan. De positie van partijen als D66 en ChristenUnie (dat ook linkse trekken heeft en opvallend vaak bondgenoot is van D66) wordt sterker, naarmate VVD en CDA hen dringender nodig hebben.

Afdwingen

Welnu: de VVD heeft D66 en ChristenUnie dringend nodig, omdat Mark Rutte ten koste van alles premier wil blijven, als het even kan niet in een minderheidskabinet, want daar heeft Rutte geen zin in. En het CDA wil niet alleen dolgraag regeren, maar vooral ook geen voortijdige verkiezingen, want die kunnen het einde van het CDA betekenen.

Links is wel klein in Nederland, maar het D66 van Kaag wil de grootste van links zijn

en daarom het gras voor oppositioneel links (GroenLinks en PvdA, met name) wegmaaien met een links regeerakkoord dat zij 'progressief' en 'sociaal' noemt. Omdat Mark Rutte en Wopke Hoekstra sowieso willen regeren, kan Kaag eisen wat ze wil. En de ChristenUnie zet weliswaar een beetje een rem op medisch-ethische zaken, maar is verder een linkse bondgenoot van D66 (en van GroenLinks en PvdA).

Hefboom twee: de lobbycratie

De tweede hefboom die links laat regeren terwijl het land eerder centrumrechts is, bestaat uit het lobbycircus dat rond het Binnenhof cirkelt en waar vaak (voormalige) politici van VVD, CDA, D66, PvdA en GroenLinks zijn ingehuurd als lobbyïst. Die lobbycratie bestaat uit ruwweg twee categorieën.

De eerste is de collectieve sector-lobby, zoals overheden, zorg en onderwijs, vaak bijgestaan door de vakbonden. Die ijveren altijd voor meer geld en meer (semi-)overheid en zijn alleen daarom al een natuurlijke bondgenoot van links.

De tweede, invloedrijke afdeling van de lobbycratie is die van de bedrijven, in het bijzonder die van de grote bedrijven, onder meer vertegenwoordigd door VNO NCW. Die lobby waait met alle winden mee, als de wetgeving maar gunstig uitpakt en er grootste overheidsplannen zijn waarbij er veel miljarden naar (grote) bedrijven gaan.

Grote bedrijven liften graag mee met het klimaat

Welnu: het is geen toeval dat grote bedrijven steeds vaker geleid worden door D66-fans. Ook VNO NCW-voorzitter Ingrid Thijssen is overigens D66-lid. Ook in de top van bedrijven hangt vaak een kosmopolitische wereldburgersfeer en de gevolgen van massale, vaak kansloze immigratie wordt niet gevoeld in de prachtwijken waar deze D66'ers wonen. Ook in de top van bedrijven wordt, hoe gratuit ook, het linkse levensgevoel voor het klimaat, voor ontwikkelingshulp, voor migratie en tegen stikstof omarmd.

Als de Binnenhofse top van de VVD in de Ruttejaren niet al zelf mentaal bekeerd is tot D66, dan worden ze wel in die richting belobby'd door de banken en de multinationals. Of, ogenschijnlijk cynisch: veel bedrijven wrijven in hun handjes als politici als die van D66 van Nederland een stikstofvrije klimaatkoploper willen maken. Onder het motto: vraag niet hoe het kan, maar profiteer ervan. Als de

dominee de passie preekt, telt de koopman zijn centen.

Hefboom drie: de Eerste Kamer

De derde hefboom die links steeds weer aan de macht brengt in dit overwegend centrumrechtse land, is de Eerste Kamer. De kabinetten-Rutte hebben daar tot dusver zelden een vaste meerderheid en hebben dus nogal eens gelegenheidssteun nodig. En omdat VVD en CDA liever – zoals ook in de Tweede Kamer – kiezen voor linkse dan voor rechtse steun en D66 daar sowieso een voorkeur voor heeft regeren GroenLinks en PvdA ook vanuit de leunstoel van de Eerste Kamer mee.

Ziedaar, Nederland Rutteland. Zo bekeken komt het niet eens zo slecht uit dat het negen maanden duurt voordat er een regeerakkoord is (en straks tien maanden, voordat er een kabinet op het bordes staat). Hoe meer tijd er verstrijkt na verkiezingen, hoe minder mensen nog weten dat links de verkiezingen niet won. Hoe langer de formatie, hoe minder de burger er toe doet. *So much for* 'de nieuwe bestuurscultuur'.

Dooddoeners

En dus werd het ook geen dun regeerakkoord, al had het gemakkelijk beperkt kunnen blijven tot tien A4-tjes als alle dooddoeners, algemeenheden en opmerkingen over voortgezet regeringsbeleid waren weggelaten. Want inderdaad: van het 'nieuwe élan' dat Rutte aan de voortgezette coalitie toekent is weinig te merken, afgezien dan van de rol van Big Spender die deze coalitie zichzelf heeft toegedicht.

Opvallend vaak geeft de nieuwe coalitie die ook de oude coalitie is zichzelf een compliment. Al lezend vraag je je ook af waar ze al die maanden zo zwaar over getafeld hebben. Of moest vooral de indruk ontstaan dat het – voor VVD en CDA met name – een zwaar bevochten akkoord was?

Big Spender NL

Het is ze ondertussen ook de rest van Europa niet ontgaan dat Nederland een Big Spender is geworden. Dertig jaar lang, van de besprekingen over de euro in 1991 tot het Coronafonds in 2020, nam Nederland andere (zuidelijke) landen de maat en eiste Nederland hardhandige maatregelen als ze niet bezuinigden of de lasten

verzwaarden. Nu is Nederland zelf een zuidelijk Europees land geworden.

Er wordt geld geleend dat het een aard heeft, deels misleidend via 'fondsen' zoals een klimaatfonds (35 miljard in tien jaar), een stikstoffonds (25 miljard in twaalf jaar) en een kennisfonds (5 miljard in tien jaar). Dat maakt samen met de kleine 14 miljard aan 'normale' extra uitgaven een totaal van zo'n 20 miljard aan uitgaven extra *per jaar*.

Meer uitgaven dan eerdere bezuinigingen

Wat er nu extra wordt uitgegeven in economisch goede tijden is een stuk hoger dan de eerste Rutte-kabinetten aan de economie onttrokken in de slechte tijden (2012-2016). Onder dezelfde premier is Nederland van een schadelijk zuinig land een schadelijk potverteerland geworden.

Het zou verstandig zijn om met een relatief hoge inflatie, een relatief hoge economische groei en een chronisch tekort aan personeel de teugels wat aan te trekken. In plaats daarvan gooit RutteVier olie op het vuur. Niet omdat het land er beter van zal worden. Wel om bij alles en iedereen gunsten te kopen en even te doen alsof de lasten daarvan nu eens niet worden doorgeschoven naar de volgende generaties.

De burgers van het land worden vooralsnog niet beter van het gesmijt met geld, want per saldo blijft het netto besteedbaar inkomen van velen achter. En als Nederlanders gehecht zijn aan het nu eindelijk stevig bestrijden van de Narcostaat Nederland en het beperken van de bevolkingsdichtheid, dan zijn ze bij RutteVier ook niet echt aan het juiste adres. Terwijl de asielinstroom onbeheersbaar toeneemt, slaagde D66 er zowaar in het aantal uitgenodigde asielzoekers ook nog eens bijna te verdubbelen (van 500 naar 900). Typerend.

Het kabinet-RutteVier wordt met dit regeerakkoord minstens zo links als het legendarisch-linkse kabinet Den Uyl (1972-1977), waarbij aangetekend dat dat kabinet al binnen twee jaar de teugels moest aantrekken toen de uitgaven de plan uitvlogen.

Voorheen gidsland heeft nog steeds praatjes

Onder RutteVier is het afgelopen met het land dat er een handje van heeft om andere landen maat te nemen, vooral bij de overheidsfinanciën. Nederland is nu zelf Italië geworden.

Nederland moet nu net als de zuidelijke EU-landen hopen dat de Europese Centrale Bank doorgaat met de lage rente (van minder dan nul). Tot 2023 lijkt de ECB daar mee door te gaan, hoewel de Engelse en Amerikaanse centrale banken de rente nu al wel verhogen met het oog op de inflatie. Als dat hier ook gebeurt zijn de rapen gaar.

Maar voorlopig hebben we onze praatjes nog. Het coalitieakkoord klopt zich op de borst over de vooraanstaande rol die aan Nederland is toebedeeld in de wereld.

De coalitie wijst op de 'voortrekkersrol van het Koninkrijk der Nederlanden' en het voornemen 'een leidende rol' op zich te nemen in een steeds sterkere Europese Unie. Tuurlijk.

Wynia's Week *zorgt ook in het nieuwe jaar voor ongefilterde, ongebonden journalistiek. Steunt u Wynia's Week* ***ook in 2022?*** *Doneren kan* ***HIER*** *Hartelijk dank!*